

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

RIVM-advies inzake meerdaagse evenementen

7 juni 2021

Aanleiding

Naar aanleiding van het 115e OMT-advies over de Fieldlab-uitkomsten heeft op 2 juni aanvullend BAO-overleg plaatsgevonden over het advies, in het bijzonder over het advies dat ziet op type IV-Fieldlabs (buiten, ongeplacerd) en de daarin gesuggereerde voorwaarde: geen meerdaagse evenementen.

U stelde ons naar aanleiding van het BAO-overleg nog enkele vervolgvragen en u presenteert ons een voorstel voor de maanden juli en augustus.

Twee verduidelijkende vragen vooraf:

1. Geldt het overzicht met aanvullende voorwaarden alleen voor type IV of ook voor andere type evenementen en zo ja welke type;
2. Klopt het dat bedoeld wordt: meerdaagse evenementen met overnachting? Er zijn ook meerdaagse evenementen met iedere dag nieuwe bezoekers;

Verzoek

Het verzoek aan het RIVM is om te reflecteren op onderstaand voorstel en daarbij aan te geven hoe zij dit voorstel appreciëren vanuit epidemiologisch opzicht.

Juli

In juli (na het zetten van stap 4 per 30 juni) zijn meerdaagse festivals alleen toegestaan:

- Voor een totale duur van maximaal 24 uur
- Overnachting alleen mogelijk als dat binnen die 24 uur valt
- Met 100% van de capaciteit zonder toepassing van de 1,5m, maar met een absoluut maximum aantal bezoekers van 25.000
- Dringend advies voor het gebruik van zelftesten door het personeel voorafgaand aan het evenement
- Voor het overige gelden de voorwaarden zoals gesteld in de adviesaanvraag die ten grondslag lag aan het 115e OMT-advies, met als voornaamste:
 - Alle deelnemers in het bezit van een negatief testbewijs (dan wel vaccinatie of herstellbewijs);
 - Vooraf gezondheidscheck en communicatie daarover;
 - Waarborg van vlotte in- en uitstroom van bezoekers;
 - Aanbeveling om Coronacheckapp te downloaden;
 - Zolang de basisregels van toepassing zijn, gelden deze buiten de evenementlocatie.

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 70 00
@rivm.nl

Overwegingen bij voorstel juli

Stap 4 van het openingsplan is voorzien op 30 juni as., waarbij de verwachting is dat de signaalwaarden voor de ziekenhuisopnames en ic-opnames van risiconiveau zorgelijk in de loop van juni worden bereikt en rond half juli die voor risiconiveau waakzaam.

Augustus

De verwachting is dat rond half juli de grenswaarden voor risiconiveau waakzaam worden bereikt. Hoewel dit in het openingsplan geen separate stap meer is, zou dit voor meerdaagse evenementen wel een punt kunnen zijn waarop meer mogelijk wordt. Daarom wordt voorgesteld om vanaf augustus meerdaagse evenementen toe te staan:

- Zonder een beperking van het maximale aantal nachten (dus ook 3- of 4-daagse evenementen zijn toegestaan)
- Zonder een beperking van het aantal bezoekers
- Met 100% van de capaciteit zonder toepassing van de 1,5m
- Dringend advies voor het gebruik van zelftesten door het personeel voorafgaand aan het evenement
- Maar met instandhouding van de overige voorwaarden zoals gesteld in de adviesaanvraag die ten grondslag lag aan het 115e OMT-advies, met als voornaamste:
 - Alle deelnemers in het bezit van een negatief testbewijs (dan wel vaccinatie of herstelbewijs);
 - Vooraf gezondheidscheck en communicatie daarover;
 - Waarborg van vlotte in- en uitstroom van bezoekers;
 - Aanbeveling om Coronacheckapp te downloaden;
 - Zolang de basisregels van toepassing zijn, gelden deze buiten de evenementlocatie.

Overwegingen bij voorstel augustus

Met de stijgende vaccinatiegraad en sterk dalende cijfers is de verwachting dat begin juli de signaalwaarden voor waakzaam zijn bereikt. Daarom is verwachting dat vanaf augustus meer mogelijk is omdat de incidentie verder is teruggelopen en daardoor de risico's, gegeven de epidemiologische situatie en maatregelen die genomen worden, verantwoord zijn.

Beantwoording van de vragen**Verduidelijkende vraag 1**

Voor de type II -evenementen gelden dezelfde aanvullende voorwaarden als voor type IV-evenementen, zoals verwoord in advies van OMT 115.

Verduidelijkende vraag 2

Onder meerdaagse evenementen verstaat het OMT evenementen waarbij dezelfde groep mensen voor meerdere dagen bij elkaar verblijft. Voor meerdaagse evenementen met iedere dag nieuwe bezoekers gelden de opgestelde voorwaarden zoals genoemd in OMT 115.

Verzoek tot reflectie

U heeft ons gevraagd te reflecteren op het voorstel om in juli en augustus meerdaagse evenementen plaats te laten vinden met daarbij aanvullende maatregelen. Ten eerste herhalen en onderstrepen we graag de door het OMT geadviseerde voorwaarden in OMT 115, beschreven in de bijlage.

Op uw verzoek zullen wij nu ingaan op onder welke voorwaarden vanaf juli en vanaf augustus meerdaagse evenementen toch op een zo veilig mogelijke manier zouden kunnen plaatsvinden.

We kunnen het effect van deze evenementen op de epidemiologische ontwikkelingen van de COVID-19 epidemie op dit moment alleen overzien tot en met augustus. Dit advies heeft daarom alleen betrekking op de maanden juli en augustus 2021.

Het advies voor augustus is gebaseerd op de verwachting dat Nederland zich in de risicofase 'waakzaam' bevindt. Het eerder dan op 1 augustus bereiken van de risicofase 'waakzaam' betekent niet een automatische versoepeling van de voorwaarden voor de meerdaagse evenementenevenementen. Dat heeft als reden dat er, los van de signaalwaarden en de prevalentie van besmettelijke personen op dat moment, ook een hogere vaccinatiegraad moet zijn bereikt, conform de planning van de COVID-19-vaccinatiecampagne.

We adviseren in dit advies alleen over 'entreeheffende evenementen met gereguleerde toegang' en niet over andere niet-entreeheffende evenementen en/of evenementen met ongeregelde toegang waarbij in- en uitstroom van bezoekers en maximaal aantal bezoekers niet gereguleerd kan worden.

Wat betreft de definitie voor bezoeker of medewerker die niet ge-pre-test is dan wel een 24-test nodig heeft, geldt de definitie voor het Digital Green Certificate zoals in OMT 114 geformuleerd werd. Personen die geen pre-test of herhalingstest iedere 24 uur hoeven te doen, zijn personen die:

- een volledige vaccinatieserie ontvangen hebben volgens registratie (1 of 2 vaccinaties met bijbehorend minimale interval tussen 1e en 2e vaccinatie, conform bijsluiter van de gebruikte vaccins, met de laatste vaccinatie >14 dagen geleden);
- 1 vaccinatie hebben gehad na een bewezen doorgemaakte infectie in de 6 maanden voorafgaand aan de vaccinatie (termijn tussen positieve test en vaccinatie is minimaal 4 weken) met de vaccinatie >14 dagen geleden;
- in de 6 maanden voorafgaand aan het evenement COVID-19 hebben doorgemaakt, blijkend uit een bewijs van een positieve NAAT- of positieve snelle antigeentest van minimaal 12 dagen en maximaal 6 maanden oud.

Aanvullend advies op voorstel

Op het door u uitgewerkte voorstel voor de maanden juli en augustus worden de volgende generieke en specifieke aanvullende voorwaarden geadviseerd.

Generieke aanvullende voorwaarden :

- Alle deelnemers en medewerkers zijn in het bezit van een professioneel afgenomen negatief testbewijs (dan wel vaccinatie of herstelbewijs);
- De gezondheidscheck is afgenomen in de 4 uur voor aanvang van het evenement; bij meerdaagse evenementen wordt de check iedere 24 uur herhaald;
- Als de geldigheid van de pre-test (24 uur) wordt overschreden, worden deelnemers in de gelegenheid gesteld – liefst middels een persoonsgebonden zelftest – zich voor toegang tot iedere volgende dag, zelf te testen en de uitslag bij her-entree te tonen;
- Het advies vanuit het RIVM is vanuit infectietechnische redenen om de werknemers een professioneel afgenomen test te laten doen en geen zelftest;
- Bij gebruik van tenten dient er voldoende ventilatie te zijn, hetzelfde als wat bij evenementen binnen het advies is: 24m³/uur/p.p.;
- Aanwezigheid van een professionele testfaciliteit ter plekke op het terrein. Uit de praktijktesten is gebleken dat het verstandig is om voor zowel personen bij wie een zelftest ter plekke niet is gelukt, medewerkers die zich alsnog willen laten testen, voor noodgevallen etc. het van zeer toegevoegde waarde is een laagdrempelig te benaderen testbureau aanwezig te hebben;
- Het zingen zo veel als mogelijk te voorkomen en ten minste niet te bevorderen;
- Indien er tijdens een evenement blijkt uit een ter plekke afgenomen test dat een bezoeker of medewerker positief is bevonden, dan dient het vervoer naar huis veilig plaats te vinden met een zo klein mogelijk besmettingsrisico voor anderen.

Specifieke aanvullende voorwaarden voor de maand juli

Aan de door u opgestelde voorwaarden voor evenementen in de maand juli voegen we toe dat indien er bij een evenement van maximaal 24 uur een overnachting zit, één test voldoende is indien het festival eindigt binnen de 24 uur na afname van de test. Overschrijdt de duur van het festival deze 24 uur, dan is opnieuw een test nodig. Hiervoor kan een gepersonaliseerde zelftest afgenomen ter plekke of een ingerichte teststraat een optie zijn. In juli zijn enkel evenementen met een maximale duur van 24 uur (inclusief eventueel 1 overnachting) toegestaan zoals u voorstelt. Mogelijk ten overvloede maken wij nog eens erop attent dat de Fieldlab-resultaten aangeven dat dit veilig mogelijk is vanaf risiconiveau 'zorgelijk'.

Specifieke aanvullende voorwaarden voor de maand augustus

Aan de door u opgestelde voorwaarden voor evenementen in de maand augustus voegen we toe: bij deze meerdaagse evenementen met

overnachting iedere 24 uur een nieuwe antigeentest bij zowel bezoekers als medewerkers (behalve bij personen met vaccinatie of herstellbewijs). Het risico van meerdaagse events met overnachting is dat, doordat een grote groep personen gedurende langere tijd samen is en nieuwe contacten opdoet, dit een opeenvolging van besmettingen kan geven. De cyclus van een SARS-CoV-2-transmissieketen is zeer kort en dit betekent dat een besmettelijk persoon in het meest ongunstige scenario binnen 2 dagen al nieuwe besmettingen kan veroorzaken en deze personen vervolgens ook weer nieuwe personen kunnen besmetten. Ondanks een opbouwende vaccinatiegraad en een lage prevalentie, hebben deze meerdaagse evenementen bij uitstek de potentie om tot superspreading events te leiden. Bovenregionale meerdaagse evenementen kunnen leiden tot verdere verspreiding van het virus naar verschillende gebieden in Nederland en naar het buitenland. De transmissieketen doorbreken om superspreading te voorkomen, kan door bijtijds de positieve personen eruit te halen. Dit kan alleen door het dagelijks testen van bezoekers en medewerkers. Zoals eerder aangegeven zou een gepersonaliseerde zelftest afgenomen ter plekke of een ingerichte teststraat een optie zijn. Opnieuw het festivalterrein betreden en zich mengen in de grote bubbel van bezoekers, kan dan alleen indien het toegangsbewijs, het recent afgenomen testbewijs (of herstel of vaccinatiebewijs) en een gezondheidscheck (ingevuld en geen 'ja'-antwoorden) worden getoond.

Concluderend ziet het RIVM met het toestaan van deze evenementen, met alle aanvullende voorwaarden, een klein, maar niet afwezig risico op verdere verspreiding van besmettingen n.a.v. een evenement. Met het toestaan van een groot aantal van dergelijke grote evenementen wordt een risico genomen. Of dat risico acceptabel is, in een bestuurlijke keuze. Ten slotte wordt er een signaal afgegeven naar de maatschappij dat met het loslaten van de 1,5-metermaatregel op deze evenementen waarbij duizenden personen samen enkele dagen doorbrengen, ondanks testbeleid, de basismaatregelen minder van belang zijn. Dit kan gevolgen hebben voor de opvolging van de basismaatregelen in andere settings, zoals de privésetting en op eigen georganiseerde festiviteiten. Het draagvlak voor opvolgen van de basismaatregelen zal hierdoor minder worden.

Bijlage Eerdere OMT-advies 115

Adviesvraag VWS: *In het 111e en 112e OMT-advies heeft u geadviseerd om te wachten met tweede fase praktijktesten van de type III-Fieldlab-evenementen tot in ieder geval stap 2 van het openingsplan is doorgevoerd. Hiermee kunnen type III-evenementen nu doorgang vinden. Geldt dat ook voor type II en type IV evenementen? Hieronder zijn deze vragen verder uitgewerkt.*

Het OMT heeft via het Projectteam Fieldlab Evenementenindustrie de onderzoeksresultaten van de drie praktijktesten voor Evenement type II (binnen, ongeplaceerd) en twee praktijktesten voor Evenement type IV (buiten ongeplaceerd) ontvangen.

Bij de presentatie en weging van de onderzoeksresultaten maakt het onderzoeksteam wederom gebruik van het risicomodel dat ook bij de onderzoeksresultaten van evenement type I en III is gebruikt.

Naar aanleiding van deze resultaten heb ik de volgende vragen:

Hoe beoordeelt het OMT de aanbeveling die door het onderzoeksteam in het rapport wordt gedaan om evenementen van het type II (binnen ongeplaceerd), met de juiste set aan maatregelen, ook bij hoge prevalentie van SARS-CoV-2 te laten plaatsvinden, waarbij de generieke maatregelen, in het bijzonder de 1,5m afstand, op locatie vervangen worden door de volgende voorwaarden:

- *Sneltest op een decentrale plaats, dicht bij huis;*
- *Sneltest op maximaal 24 uur van het einde van het evenement;*
- *Gebruikmaking van een app of anderszins toegangscontrole op een negatief testresultaat;*
- *Bezettingsgraad afhankelijk van het risiconiveau:*
 - *In het risiconiveau zeer ernstig geen staand publiek;*
 - *In het risiconiveau ernstig staand publiek op 50% van de capaciteit, met duidelijke scheidingen in zones voor staand publiek;*
 - *Vanaf zorgelijk is 100% bezetting, met andere maatregelen;*
- *Gebruikmaken van scheidingsmogelijkheden van groepen op basis van de capaciteit en het ontwerp van de locatie;*
- *Gebruik van een mond-neusmasker gedurende de bewegingsfase op locatie;*
- *Actieve communicatie met de bezoekers voor het delen van relevante informatie en wijzen op het naleven van de maatregelen.*

Hoe beoordeelt het OMT de aanbeveling die door het onderzoeksteam in het rapport wordt gedaan om evenementen van het type IV (buiten ongeplaceerd) ook bij hoge prevalentie van SARS-CoV-2 te laten plaatsvinden onder de volgende voorwaarden:

- *Sneltest op een decentrale plaats, dicht bij huis*
- *Sneltest op maximaal 24 uur van het einde van het evenement*
- *Gebruikmaking van een app of anderszins toegangscontrole op een negatief testresultaat*

- *Bezettingsgraad afhankelijk van het risiconiveau:*
 - *In het risiconiveau zeer ernstig zouden wij aanbevelen geen type IV evenementen te organiseren*
 - *In het risiconiveau ernstig is staand publiek gebaseerd op een capaciteit van 1 m² per persoon mogelijk, zittend gebaseerd op 75% van de normale bezetting*
 - *Vanaf zorgelijk is 100% bezetting mogelijk, met maatregelen zoals aangegeven in dit advies*
- *Gebruik van een mond-neusmasker gedurende de bewegingsfase op locatie*
- *1,5 meter afstand houden in de ruimte niet direct bij een podium*
- *Actieve communicatie met de bezoekers voor het delen van relevante informatie en wijzen op het naleven van de maatregelen*

Kan het OMT aangeven of de anderhalve meter maatregel losgelaten kan worden voor de type II en IV evenementen in stap 4 en 5, en welke voorwaarden daarbij zouden moeten gelden?

Het OMT adviseert om het toestaan van dergelijke evenementen (conform Fieldlab type II en IV) onder de volgende voorwaarden plaats te laten vinden:

- Voorwaarden voor **type II** events zoals in de adviesaanvraag beschreven, met de volgende aanvullende voorwaarden voor de bezettingsgraad:
- Bezettingsgraad afhankelijk van het risiconiveau:
 - in het risiconiveau *zeer ernstig* geen staand publiek. Alleen zittend, 'rustig' publiek (geen meezingen, meedansen, etc.) met 50% capaciteit (conversie naar een type I-event);
 - in het risiconiveau *ernstig* staand publiek op 50% van de capaciteit waarbij er gebruik gemaakt wordt van 100% van de standaard ervoor bedoelde ruimte, met duidelijke afstand en scheidingen in zones voor staand publiek. Alleen zittend met 75% capaciteit, bij zittend event iedere 4e stoel leeg;
 - vanaf *zorgelijk* is 100% bezetting, met andere maatregelen.

Voorwaarden voor **Type IV**-events zoals in de adviesaanvraag beschreven.

Daarnaast blijven al eerder genoemde voorwaarden, zoals genoemd in het OMT van 30 april, gelden, te weten:

- zowel medewerkers als deelnemers worden voorafgaand aan een evenement getest (in de 24 uur voor einde van het evenement);
- binnen 4 uur voor aanvang wordt bij alle medewerkers en deelnemers daarnaast een gezondheidscheck verricht (om er zeker van te zijn dat de deelnemers en medewerkers geen nieuwe klachten hebben ontwikkeld en ook niet in quarantaine zijn geplaatst als contact van een besmet persoon);

- kinderen onder de 6 jaar zouden met toegangstest (kindvriendelijke optie) ook moeten kunnen deelnemen de evenementen;
- duidelijke instructie aan alle deelnemers en medewerkers om achteraf bij (lichte) klachten te laten testen bij de GGD en deelname aan evenement te vermelden;
- goede afspraken worden gemaakt met de GGD zodat bron- en contactonderzoek n.a.v. een besmetting snel en effectief kan worden uitgevoerd;
- voldoende aandacht voor een vloeiende in- & uitstroom van deelnemers (bijv. op tijdslots);
- ventilatie moet op orde zijn: voor de binnenevenementen tot aan stap 5 minimaal 24m³/uur/p.p. Het maximaal aantal bezoekers is dan ook beperkt op basis van de feitelijke ventilatie. Organisaties dienen zich van de werking van het systeem te verzekeren;
- meezingen in groepsverband is niet toegestaan;
- voldoende afstand tussen artiesten onderling en artiesten en het publiek;
- ook kwetsbare personen mogen deelnemen;
- deelnemers dringend verzoeken de Coronamelderapp te installeren;
- bij type IV-events ervoor zorgen dat beschermende 'tenten' voor de podia voldoende ventilatie geven;
- geen meerdaagse evenementen.